

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق مقدماتی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی کد درس: ۱۰۲				
عنوان درس به انگلیسی: INTRODUCTORY RESEARCH METHODS IN KNOWLEDGE AND INFORMATION SCIENCE				
تعداد واحد: ۲	نوع واحد:	جبرانی:	نظری	درس پیشنهادی:
تعداد ساعات: ۴۸			عملی	
		پایه:	نظری	
			عملی	
		الزامی:	نظری	
			عملی	
		اختیاری:	نظری	
			عملی	
آموزش تکمیلی عملی دارد ☒ ندارد ☐				
سفر علمی ☐ کارگاه ☐ سمینار ☒ آزمایشگاه ☐				

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصول و روش‌های مقدماتی تحقیق و عناصر و عوامل مطرح در انجام تحقیقات متعارف

اهداف رفتاری:

- پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:
- با بکارگیری یکی از روش‌های تحقیق تحقیق جامعی را برای کلاس گزارش نماید.
 - در یک موضوع فرضیه‌سازی نماید.
 - یک پرسش‌نامه تهیه نماید و پایایی و روایی آن را تحلیل نماید.

سرفصل‌های اصلی درس:

مفاهیم بنیادی و نظری روش‌شناسی پژوهش، شامل:

- تعریف پژوهش
- ویژگی‌های پژوهش علمی
- پیش‌نیازهای پژوهش
- کارکردهای پژوهش
- انواع پژوهش
- عناصر و مولفه‌های پژوهش
- تعریف متغیر و انواع آن
- پرسش‌های پژوهشی
- فرضیه و انواع آن
- جامعه پژوهش
- نمونه و نمونه‌گیری در پژوهش

نقش علم اطلاعات و دانش‌شناسی در قلمرو پژوهش
 گام‌های اصلی در فرایند پژوهش
 انتخاب موضوع اصلی و ترسیم نقشه موضوعی
 منابع انتخاب موضوع
 شناخت مبانی و چارچوب نظری
 مرور پیشینه پژوهش
 تدوین هدف و دامنه پژوهش
 تدوین پرسش‌های پژوهش
 تدوین و نگارش فرضیه
 گردآوری و تحلیل داده‌ها
 روش‌های نمونه‌گیری
 ابزار گردآوری داده‌ها
 تحلیل داده‌ها و ارائه یافته‌های پژوهش
 رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی در پژوهش
 روش‌های متداول در رویکرد کمی

پژوهش‌های پیمایشی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی
 پژوهش‌های آزمایشی و شبه آزمایشی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی
 پژوهش‌های همبستگی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی
 پژوهش‌های علی پس رویدادی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی
 پژوهش‌های امکان‌سنجی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی
 روش‌های متداول در رویکرد کیفی

نظریه‌پردازی زمینه‌ای

پدیدارشناسی

اقدام پژوهی یا پژوهش حین عمل

مطالعه موردی یا موردکاوی

قوم‌نگاری یا مردم‌نگاری

مطالعات تاریخی

نمونه مطالعات کیفی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی

پژوهش آمیخته یا ترکیبی

نمونه مطالعات آمیخته در علم اطلاعات و دانش‌شناسی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
✓	✓	آزمون‌های نوشتاری ✓	
		عملکردی	

منابع:

۱. ادریسی، محمد؛ ادریسی، علی. (۱۳۸۶). روش تحقیق تجربی. تهران: جهاد دانشگاهی (دانشگاه صنعتی امیرکبیر).
۲. ادواردز، جک. (۱۳۸۴). تحقیق پیمایشی: راهنمای عمل. ترجمه داود ایزدی و محمد اعرابی. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
۳. پاول، رونالد آر. (۱۳۹۰). روش‌های اساسی پژوهش برای کتابداران. ترجمه نجلا حریری. تهران: آثار نفیس.
۴. حافظ نیا، محمدرضا. (۱۳۸۸). مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی. تهران: سمت.
۵. حریری، نجلا. (۱۳۹۰). اصول و روش‌های پژوهش کیفی. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران.
۶. خواجه‌نوری، عباسقلی. (۱۳۸۹). روش تحقیق. تهران: دانشگاه تهران.
۷. دبانی، محمدحسین. (۱۳۸۶). روش‌های تحقیق در کتابداری. ویرایش ۲. مشهد: کتابخانه رایانه‌ای.
۸. فدائی، غلامرضا. (۱۳۸۹). پایان‌نامه و رساله‌های دانشگاهی: پژوهش، نگارش و دفاع. تهران: سمت.
۹. فرحزاد، اعظم. (۱۳۸۴). راهنمای پژوهش تاریخی (کتابخانه‌ای). تهران: کتابخانه طهوری.
۱۰. کریپندورف، کلوس. (۱۳۹۱). تحلیل محتوا: مبانی روش‌شناسی. ترجمه هوشنگ نایی. تهران: نشر نی.
۱۱. کوشکی، شیرین؛ دلاور، علی. (۱۳۹۲). روش تحقیق آمیخته. تهران: ویرایش.
۱۲. کومار، کریشان. (۱۳۷۴). روش‌های پژوهش در کتابداری و اطلاع‌رسانی. ترجمه فاطمه رهادوست، با همکاری فریبرز خسروی. تهران: کتابخانه ملی.
۱۳. گرجن، راس من؛ مارشال، کاترین. (۱۳۹۰). روش تحقیق کیفی. ترجمه محمد اعرابی، علی یارسانیان. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
۱۴. محمدی، بیوک. (۱۳۹۰). درآمدی بر روش تحقیق کیفی. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
۱۵. منصوریان، یزدان. (۱۳۹۳). روش تحقیق در علم اطلاعات و دانش‌شناسی. تهران: سمت.
۱۶. هومن، عباس. (۱۳۹۳). راهنمای عملی تحلیل محتوا. تهران: مبتکران؛ پیشروان.
۱۷. ین، رابرت کی. (۱۳۸۷). کاربرد تحقیق موردی. ترجمه محمد رحمانی، محمد اعرابی و روح‌الله سهرابی. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

